דפים מהספר "המערכה המלחמתית בחזית המצרית"

מאת לואא' [אלוף – פ.מ.] בדימוס ג'מאל חמאד

תירגם: אל"ם (מיל.) פסח מלובני – קצין באגף המודיעין.

הבהרות: אלוף (מיל.) אמנון רשף; אל"ם (מיל.) פסח מלובני; תא"ל (מיל.) ד"ר דני אשר.

התקדמות שרון לאסמאעיליה

ה-20 לחודש טרם החל כאשר הגנרל שרון, מפקד אוגדה 143, שפעלה בציר הצפוני לאחר הצליחה הישראלית ממערב לתעלה החל לנהל את מערכתו האחרונה בכיוון אסמאעיליה, לאחר שפיקוד הדרום הודיע לו כי ההחלטה להפסקת האש עומדת להתפרסם. משעות הבוקר המוקדמות החלו המטוסים הישראליים בהתקפות עזות על הערים אסמאעיליה, פורט סעיד ופורט פואד. ההפצצות התמקדו במיוחד על עמדות טילי הקרקע-אוויר "סאם" ונשק הנ"מ, במטרה להשמידו ולהשתיקו, וכן על מקומות ריכוזי כוחות, ובכלל זה מחנה אל-ג'לאא' באסמאעיליה ואזור ג'בל מרים (שעל דרך התעלה ומדרום לאגם תמסח – במקור) [אזור קבר החיל האלמוני – "ורשה" 2 – א.ר.], והגשרים הממוקמים על תעלת המים המתוקים (תעלת סואץ הקלה – במקור). המטוסים הטילו פצצות השהייה ופצצות נפאלם כדי לגרום לשרפות ולהכניס פחד בליבות האנשים.

زحف شارون إلى الإسماعيلية

لم يكد يوم ٢٠ أكتوبر ٧٣ يحل، حتى بدأ الجنرال أريل شارون قائد مجموعة العمليات رقم ١٤٣ التي كانت تعمل على المحور الشمالي - بعد العبور الإسرائيلي إلى غرب القناة - في إدارة معركته الأخيرة في اتجاه الإسماعيلية بعد أن أبلغته القيادة الجنوبية بأن قرار وقف إطلاق النار على وشك الصدور. ومنذ الصباح الباكر بدأت الطائرات الإسرائيلية تشن هجمات عنيفة على مدن الإسماعيلية وبورسعيد وبورفؤاد. وقد تركز القصف الجوي بصفة خاصة على مواقع الصواريخ أرض - جو سام والأسلحة المضادة للطائرات بهدف تدميرها أو إسكاتها، وكذا على أمكنة تجمع القوات ومنها معسكر الجلاء بالإسماعيلية ومنطقة جبل مريم (على طريق القناة وجنوب بحيرة التمساح مباشرة) والكباري المقامة على الترعة الحلوة (ترعة السويس). وقامت الطائرات بإلقاء القنابل الزمنية وقنابل النابالم لإحداث الحرائق وبث الذعر في نفوس الأفراد.

٥٥٧

עמ' 558

חלק מהפצצות פגעו בגשר תעלת המים המתוקים באזור ראס אל-עש (כ-15 ק"מ מדרום לפורט סעיד – במקור), דבר שגרם לזרימת מים מתעלה זו לתעלת סואץ. כדי לקדם את פני המצב הורה לוואא' [אלוף –פ.מ.] עבד אל-מנעם ח'ליל, מפקד ארמיה 2, למפקד ההנדסה בארמיה לסגור את מי תעלת המים המתוקים בנקודת השליטה בקנטרה, כדי להוריד את גובה המים בתעלה, כל עוד נמשך תיקון הגשר הפגוע בראס אל-עש, כדי שניתן יהיה לפתוח את המים בשנית לעיר פורט סעיד.

وقد أصابت بعض القنابل جسر الترعة الحلوة في منطقة رأس العش (على بعد ١٥ كيلو مترًا جنوب بورسعيد) مما أدى إلى تدفق مياه الترعة الحلوة إلى قناة السويس. ولتدارك الموقف أصدر اللواء أ.ح عبد المنعم خليل قائد الجيش الثاني أمره إلى رئيس مهندسي الجيش بإغلاق مياه الترعة الحلوة عند نقطة التحكم في القنطرة، لإنزال مستوى مياه الترعة ريثما يتم إصلاح الجسر المعطوب عند رأس العش لكي يمكن إعادة فتح المياه ثانية إلى مدينة بورسعيد.

עם מעברה של חטיבת אמנון [חטיבה 14 – א.ר.] לגדה המערבית של התעלה ב-19 לחודש, כללה אוגדת שרון [אוגדה 143 – א.ר.] ממערב לתעלה שתי חטיבות שריון (חטיבת אמנון [חטיבה 14 – א.ר.] וחטיבת חיים [חטיבה 421 –

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

א.ר.] – במקור), וחטיבת חי"ר צנחנים בפיקוד עקיד [אל"ם – פ.מ.] דני מט [חטיבה 247 – א.ר.]. המקום הרחוק ביותר אליו הגיעה אוגדת שרון בציר הצפוני היה אזור טוסון ["פוקסטרוט" א' – א.ר.] ב-20 לחודש, כ-12 ק"מ מדרום לאסמאעיליה.

בבוקר ה-21 לחודש החל כוח טנקים וחי"ר ממוכן בהתקפה על תבה שיח' חנידך ["פוקסטרוט" 1 – א.ר.] הנמצא כק"מ ומחצה מצפון לטוסון ["פוקסטרוט" א' – א.ר.] והשתלט עליו לפני אור אחרון באותו יום. פלוגת הצנחנים מגדוד 85 צנחנים שהגנה על המקום נאלצה לסגת בכיוון צפון.

שרון, מאז שקיבל את הידיעה כי ההחלטה על הפסקת האש תתפרסם בקרוב, דחף בכל הכוחות שתחת פיקודו לכיוון צפון, בהדגישו את נחישותו להגיע לתעלת אסמאעיליה ולחצות אותה, כדי שיוכל לממש לאחר מכן את התקווה, אותה ראה

وعندما عبر لواء آمنون إلى الضفة الغربية للقناة يوم ١٩ أكتوبر أصبحت مجموعة عمليات شارون غرب القناة تتكون من لواءين مدرعين (لواء آمنون ولواء حاييم) ولواء مشاة مظلات بقيادة العقيد داني مات. وكان أقصى تقدم لقوات شارون على المحور الشمالي هو وصوله إلى منطقة طوسون يوم ٢٠ أكتوبر على بعد حوالي ١٢ كيلو مترا جنوب الإسماعيلية.

وفي صباح يوم ٢١ أكتوبر، قامت مفرزة من دباباته ومشاته الميكانيكية، بمهاجمة تبة الشيخ حنيدق على بعد حوالي كيلو متر ونصف شمال طوسون، واستولت عليها قبل آخر ضوء من نفس اليوم، واضطرت سرية المظلات من الكتيبة (٨٥) مظلات التي كانت تدافع عنها إلى الارتداد في اتجاه الشمال.

وكان شارون منذ بلغته الأنباء بقرب صدور القرار بوقف إطلاق النار، قد دفع بكل ما تحت قيادته من قوات في اتجاه الشمال، عاقدا عزمه على سرعة الوصول إلى ترعة الإسماعيلية وعبورها، لكي يتمكن بعد ذلك من تحقيق الأمل الذي أخذ يراوده في

٥٥٨

עמ' 559

בחלומו, מאז שכוחותיו עברו לגדה המערבית של התעלה, והוא להשתלט על העיר אסמאעיליה ובכך לנתק את דרכי האספקה העיקריים המגיעים מקהיר ומזרח הדלתא לכוחות ארמיה 2 ממזרח לתעלה. שרון היה בטוח כי נפילת

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

אסמאעיליה תיצור תהודה מדינית גדולה ברמה הגדולה ביותר, דבר שיהפוך אותו מפורסם מאד ויתן לו תהילה צבאית דגולה.

אך תקוות שרון וחלומו עמדו להתפוגג מול שני גורמים חשובים: הראשון, אופי השטח באזור בו התקדמו כוחותיו מקו טוסון ["פוקסטרוט" א' – א.ר.] שמדרום ועד תעלת אסמאעיליה צפונה. הגורם השני היה עוצמת ההתנגדות שהציגו הכוחות המצרים בקו תעלת אסמאעיליה, שגרמו לכוחותיו לעצור מדרום לתעלה, מבלי יכולת לחצותה לגדתה הצפונית.

أحلامه منذ عبور قواته إلى الضفة الغربية للقناة، وهو الاستيلاء على مدينة الإسماعيلية وبالتالي قطع طرق الإمدادات الرئيسية القادمة من القاهرة وشرق الدلتا إلى قوات الجيش الثاني شرق القناة.

وكان شارون على يقين من أن سقوط الإسماعيلية سيحدث دويا سياسيا كبيرا على المستوى العالمي، مما سوف يكسبه شهرة واسعة ومجدا عسكريا مرموقا.

ولكن آمال شارون وأحلامه لم تلبث أن تبددت أمام عاملين حيويين: أولهما طبيعة أرض المنطقة التي تقدمت عليها قواته من خط طوسون جنوبا إلى ترعة الإسماعيلية شمالا. وكان العامل الثاني هو شدة وعنف المقاومة، التي أبدتها القوات المصرية على خط ترعة الإسماعيلية، فقد أجبرت قواته على التوقف جنوب الترعة، دون أن تتمكن من عبورها إلى ضفتها الشمالية.

השטח שבגזרה הצפונית מדרום לתעלת אסמאעיליה הוא בעיקרו שטח חקלאי, שכלל במרבית חלקיו, ובמיוחד על גדות תעלת אסמאעיליה ותעלת המים המתוקים (תעלת סואץ הקלה – במקור), תעלות השקייה רבות וכפרים רבים, בנוסף למספר שדות של החוות וכמות גדולה של גנים המלאים בעצים נושאי פרי, במיוחד עצי מנגו ותפוזים, דבר שהופך אותה לבלתי מתאימה לשימוש כלי רק"מ ורכב. בשטח זה נמצאו שני מכשולי מים עיקריים, והם תעלת אסמאעיליה היוצאת מן הנילוס ליד קהיר, ונמשכת בכיוון צפון-מזרח במקביל לנתיב ההסתעפות דמיאט [של הנהר – פ.מ.], וליד תל אל-כביר פונה התעלה ומתיישרת ממזרח למערב, עד שהיא מסתיימת באגם תמסח שמדרום לעיר אסמאעיליה.

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

מכשול המים השני היא תעלת סואץ הקלה, המסתעפת מתעלת אסמאעיליה לאחר מספר ק"מ מדרום-מערב לאסמאעיליה, והיא נמשכת בכיוון דרום-מערב לתעלה ולאגמים המרים לעיר סואץ. צליחת שתי תעלות אלה על-ידי טנקים וכלי רכב תצריך שימוש בגשרים הקיימים עליהן או הקמת גשרים צבאיים עליהן, במידה ואלה יפוצצו או יושמדו.

בנוסף לשני מכשולים גדולים אלה מצויים בשטח עשרות תעלות השקייה קטנות מסוגים שונים, שאינן מהוות מכשול אמיתי, שכן ניתן לחצותן במעברות או לסתום חלק מהן באבנים.

בשל אופיו החקלאי הכפרי של אזור זה, הופכת תנועת כלי השריון והרכב בו למוגבלת, שכן היא נאלצת להשתמש בארבעת הדרכים החוצות אותו והן:

א. דרך התעלה [ציר "טסט" – א.ר.] – שהיא דרך מזופתת הנמשכת במקביל לתעלה ובקרבתה. השימוש

وتعتبر الأرض في القطاع الشمالي جنوب ترعة الإسماعيلية بوجه عام أرضا زراعية، إذ تضم في معظم أرجائها خاصة على ضفتي كل من ترعة الإسماعيلية والترعة الحلوة (ترعة السويس) كثيرا من المصارف وقنوات الري والقرى الصغيرة والعزب، علاوة على بعض حقول المزروعات وعدد كبير من الحدائق المليئة بالأشجار المثمرة وبخاصة أشجار المانجو والبرتقال، مما كان يجعلها غير صالحة لاستخدام المدرعات والمركبات. ويوجد ضمن هذا القطاع مانعان مائيان رئيسيان هما ترعة الإسماعيلية التي تتفرع من نهر النيل عند القاهرة وتمتد في اتجاه الشمال الشرقي بموازاة فرع دمياط، وعند التل الكبير تتجه الترعة باستقامة من الغرب إلى الشرق حتى تنتهي في بحيرة التمساح جنوب مدينة الإسماعيلية. والمانع المائي الثاني هو ترعة السويس التي تتفرع من ترعة الإسماعيلية على بعد بضعة كيلو مترات جنوب غرب مدينة الإسماعيلية وتمتد إلى الجنوب غرب القناة والبحيرات المرة إلى مدينة السويس. ويحتاج عبور الترعتين بواسطة الدبابات والمركبات إلى استخدام الكباري المقامة عليها أو إقامة جسور عسكرية في حالة نسف الكباري أو تدميرها. وإلى جانب هذين المانعين الكبيرين توجد عشرات من الترع والمصارف وقنوات الري الصغيرة، ولكنها لا تشكل عوائق حقيقية للمركبات بأنواعها، إذ يمكن عبورها عند المخاضات أو ردم أجزاء منها بالأحجار.

ونظرا لطبيعة هذا القطاع الزراعي الريفي، فإن تقدم المدرعات والمركبات يصبح مقيدا بضرورة استخدام الطرق الأربعة التي تخترقه والتي نوضحها فيما يلي:

طريق القناة: وهو طريق أسفلتي يمتد بمحاذاة القناة مباشرة. ويصعب استخدام

٥٥٩

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

בדרך זו לכלי רק"מ ורכב היא קשה בקטע שבין תבה שיח' חנידק ["פוקסטרוט" 1 – א.ר.] בדרום וג'בל מרים [אזור קבר החיל האלמוני – "ורשה" 2 – א.ר.] בצפון (כ-4 ק"מ – במקור), שכן הדרך עוברת בין שני שטחי מים, תעלת סואץ ממזרח ומכלול של ברכות וביצות במערב (כגון ברכת אבו ג'אמוס והברכה המתוקה – במקור), דבר שאינו מאפשר לכלי רק"מ ורכב לנוע מחוץ לדרך באופן חופשי, או להתפרס באחד מצידיה. לאחר הגעת הדרך לג'בל מרים [אזור קבר החיל האלמוני – "ורשה" 2 – א.ר.], היא נמשכת במקביל לצידו המערבי של אגם תמסח, ואח"כ חוצה את תעלת אסמאעיליה על גשר אבו ג'אמוס (גשר אל-ג'לאא' – במקור) ["טסט" 16 – א.ר.], שנמצא מול הכניסה למחנה אל-ג'לאא' של הכוחות המזויינים, שנמצא בצד המערבי של העיר אסמאעיליה.

المدرعات والمركبات لهذا الطريق في المسافة ما بين تبة الشيخ حنيدق في الجنوب وجبل مريم في الشمال (حوالي ٤ كيلو مترات) إذ يقع الطريق خلالها بين مسطحين مائيين، هما قناة السويس في الشرق ومجموعة من البرك والمستنقعات في الغرب (بركة أبو جاموس والبركة الحلوة) مما لا يترك مجالا للمدرعات والمركبات للتحرك خارج الطريق بحرية أو الانتشار على أي جنب من الأجناب. وبعد وصول الطريق إلى جبل مريم، يدور بمحاذاة الطرف الغربي لبحيرة التمساح، ثم يعبر ترعة الإسماعيلية على كوبري أبو جاموس (كوبري الجلاء)، الذي يقع في مواجهته مباشرة مدخل معسكر الجلاء الخاص بالقوات المسلحة، والذي يقع في الجانب الغربي من مدينة الإسماعيلية.

דרך תעלת סואץ הקלה [ציר "מסכה" – א.ר.]: היא דרך עפר הנמשכת ממזרח לתעלת סואץ הקלה מדרום לצפון, והיא מתאימה לתנועת כלי רק"מ ורכב. כשלושה ק"מ מדרום לתעלת אסמאעיליה משנה דרך העפר את מסלולה במקביל לתעלה המתוקה בכיוון צפון-מזרח, עד הגיעה לכפר אבו עטוה ["מסכה" 18 – א.ר.], ושם היא נפגשת בדרך התעלה המזופתת שממערב לאגם תמסח ומתחברת איתה. כק"מ וחצי צפונה יותר היא חוצה את תעלת אסמאעיליה על גשר אבו ג'אמוס ["טסט" 16 – א.ר.]. ממערב לתעלת סואץ

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

הקלה נמצא גשר הרכבת, עליו עברה מסי"ב המגיעה מסואץ וחוצה את תעלת אסמאעיליה מעל גשר ברזל המיועד לתנועת רכבות בלבד.

طريق ترعة السويس: وهو طريق ترابي يمتد شرق ترعة السويس مباشرة من الجنوب إلى الشمال، وهو يصلح لسير المدرعات والمركبات. وعلى مسافة حوالي ثلاثة كيلو مترات جنوب ترعة الإسماعيلية يغير الطريق الترابي مساره بحذاء الترعة الحلوة ليتجه إلى الشمال الشرقي، حيث يخترق قرية أبو عطوة ثم يلتقي بطريق القناة الأسفلتي غرب بحيرة التمساح ويتحد معه. وبعد حوالي كيلو متر ونصف شمالا يتم عبوره ترعة الإسماعيلية على كوبري أبو جاموس. وإلى الغرب من ترعة السويس مباشرة يمتد جسر السكة الحديدية الذي يسير فوقه الخط الحديدي القادم من السويس ويعبر ترعة الإسماعيلية فوق كوبري حديدي خاص بعبور القطارات فقط.

דרך "האמנה" [ציר "מסכה" – א.ר.]: היא דרך מזופתת בדרגה ראשונה הנמשכת מסואץ לאסמאעיליה, והיא מקבילה לתעלה ולאגמים המרים במרחק הנע בין 2-8 ק"מ. השטח שמצידיה הוא מדברי, והיא מתאימה לשימוש כלי רק"מ בה, מלבד החלק הצפוני הנמצא בין תעלת אל-מחסמה מדרום ותעלת אסמאעיליה מצפון, הכולל מספר חוות ועצי פרי ומספר כפרים קטנים. דרך זו חוצה את נפישה (כ-3 ק"מ מדרום-מערב לאסמאעיליה – במקור) ואת תעלת אסמאעיליה על גשר נפישה, ומסלולה מסתיים מזרחה בעיר אסמאעיליה.

הדרך המדברית [ציר "ארזל" – א.ר.]: היא דרך מדרגה ראשונה, המתחילה בקהיר ועד אסמאעיליה, ונמשכת בכיוון צפון-מזרח וממזרח לתעלת אסמאעיליה. הדרך נפגשת עם הדרך המגיעה מכיוון מזרח [ציר "סקרנות" – א.ר.], מן העיר אבו סולטאן בצומת עת'מאן אחמד עת'מאן, ואח"כ בדרך המגיעה מכיוון צפון [ציר "עצוב" – א.ר.] מן העיר אבו צוייר בצומת אבו צוייר, ואח"כ היא חוצה את תעלת אל-מנאיף על גשר אבן. לאחר כשני ק"מ מדרום לתעלת אסמאעיליה

طريق المعاهدة: وهو طريق أسفلتي درجة أولى يمتد من السويس إلى الإسماعيلية، ويسير بموازاة القناة والبحيرات المرة على بعد يتراوح بين (كيلو مترين و ٨ كيلو مترات). والأرض على جانبيه بوجه عام صحراوية، وتصلح لاستخدام المدرعات فيما عدا الجزء الشمالي الذي يقع ما بين مصرف المحسمة جنوبا وترعة الإسماعيلية شمالا، إذ يضم هذا الجزء بعض المزروعات وأشجار الفواكه وعددا من العزب والقرى الصغيرة. ويخترق هذا الطريق قرية نفيشة (على بعد حوالي ٣ كيلو مترات جنوب غرب الإسماعيلية) ويعبر ترعة الإسماعيلية على كوبري نفيشة ليستكمل سيره شرقا إلى مدينة الإسماعيلية.

الطريق الصحراوي: وهو طريق درجة أولى يبدأ من القاهرة حتى الإسماعيلية، ويمتد في اتجاه الشمال الشرقي إلى الشرق من ترعة الإسماعيلية، ويلتقي هذا الطريق مع الوصلة القادمة من اتجاه الشرق من بلدة أبو سلطان عند تقاطع عثمان أحمد عثمان ثم بالوصلة القادمة من اتجاه الشمال من بلدة أبو صوير عند تقاطع أبو صوير، ويعبر بعد ذلك ترعة المنايف على كوبري حجري. وعلى بعد حوالي كيلو مترين جنوب ترعة الإسماعيلية

עמ' 561

משתנה כיוון הדרך והיא נמשכת מדרום לצפון. לפני הגעתה לתעלת אסמאעיליה כק"מ, מתפצלת ממנה דרך הנמשכת מזרחה [ציר "מדאור" – א.ר.], במקביל לתעלה עד נפישה, וניתן לעבור במקום זה [את התעלה – פ.מ.] על גשר נפישה ולהגיע בהמשך לאסמאעיליה. הדרך המקורית חוצה את תעלת אסמאעיליה על הגשר התלוי ["אדום" 6717 – א.ר.] (במרחק של כ-5 ק"מ ממערב לאסמאעיליה – במקור) שהוא גשר ברזל מוגבה ובעל שיפוע קל, כדי לאפשר לכלי רק"מ ורכב לעבור אותו בקלות. לאחר חציית הגשר התלוי ["אדום" 6717 – א.ר.] עושה הדרך המדברית מעין רבע סיבוב בכיוון צפון-מזרח, כ-3.5 ק"מ מן העיר אסמאעיליה, עד שהיא נפגשת בדרך "האמנה" המגיעה מאסמאעיליה, ושתיהן מתחברות לדרך אחת הפונה במקביל לתעלה לקנטרה מערב וממנה לפורט סעיד. מרבית השטח שבצידי דרך מדברית זו ראוי לתנועת כלי רק"מ.

يتغير اتجاه الطريق ويسير باستقامة من الجنوب إلى الشمال. وقبل وصول الطريق إلى ترعة الإسماعيلية بحوالي كيلو متر، تتفرع منه وصلة تمتد شرقا بموازاة الترعة حتى نفيشة، ويمكن العبور من هناك على كوبري نفيشة والوصول بعدئذ إلى الإسماعيلية. أما الطريق الأصلي فيتم عبوره ترعة الإسماعيلية على الكوبري العلوي (على بعد حوالي ٥ كيلو مترات غرب الإسماعيلية) وهو كوبري حديدي مرتفع وذو ميل لطيف بحيث يمكن للمدرعات والمركبات عبوره بسهولة، وبعد عبور الكوبري العلوي يدور الطريق الصحراوي حوالي ربع دائرة في اتجاه الشمال الشرقي بعيداً عن مدينة الإسماعيلية بحوالي ثلاثة كيلو مترات ونصف، حيث يلتقي بطريق المعاهدة القادم من الإسماعيلية، ويتحد الطريقان بعد ذلك في طريق واحد يتجه بموازاة القناة إلى القنطرة غرب ومنها إلى بورسعيد. ومعظم الأرض على جانبي هذا الطريق صحراوية وصالحة لسير المدرعات.

בשל אופי השטח בגזרה הצפונית עליה התקדמו כוחות שרון, הם נאלצו להתקדם בשני צירים עיקריים והם: דרך העפר שממזרח לתעלה המתוקה (תעלת סואץ הקלה – במקור) [ציר "מסכה" – א.ר.] ודרך "האמנה" [ציר "חבית" – א.ר.], שהיו הדרכים המתאימות ביותר להתקדמות כלי הרק"מ והרכב שלהם, וכן בשל היותן קצרות יותר במרחקן לעיר אסמאעיליה. לא נעשה שימוש בדרך התעלה [ציר "טסט" – א.ר.] מכיוון שלא ניתן לכלי רק"מ ורכב לנוע עליה צפונה לאחר תבה שיח' חנידק ["פוקסטרוט" 1 – א.ר.], כפי שכבר צויין לעיל. כן לא נעשה שימוש בדרך המדברית [ציר "ארזל" – א.ר.] כציר התקדמות עיקרי, בשל איום שיכול היה להווצר מהמצאות כוחות מצריים רבים, שעסקו בהתארגנות מחדש באזורי עת'מאן אחמד עת'מאן ודרך "המלאך", על עורפם של כל כוחות ישראליים שיתקדמו בדרך זו בכיוון תעלת אסמאעיליה. בנוסף לכך, גילה האויב כי הגנת הנ"ט החזקה ביותר לאורך כל התעלה נמצאת ליד הגשר התלוי ["אדום" 6717 – א.ר.]. למרות שההתקפה התנהלה לאורך שני צירים עיקריים, שלח שרון צוותי קרב חזקים בכל הצירים האחרים שלאורך החזית שבין תעלת סואץ ממזרח, והגשר התלוי ["אדום" 6717 – א.ר.] ממערב (במרחק של כ-10 ק"מ – במקור).

כל הזכויות שמורות לאתר חטיבה 14

ونتيجة لطبيعة الأرض في القطاع الشمالي الذي كانت تتقدم خلاله قوات شارون، اضطرت هذه القوات إلى أن تتحرك في زحفها على محورين رئيسيين هما : الطريق الترابي شرق الترعة الحلوة (ترعة السويس) وطريق المعاهدة، باعتبارهما أصلح الطرق لتقدم مدرعاتها ومركباتها وأقصرها من حيث المسافة إلى مدينة الإسماعيلية . ولم يتم استخدام طريق القناة نظرا لتعذر تحرك المدرعات والمركبات عليه شمالا من بعد تبة الشيخ حنيدق كما سبق أن أوضحنا، وكذا لم يستخدم الطريق الصحراوي كمحور رئيسي للتقدم نظرا للتهديد الذي كان يسببه وجود قوات مصرية كبيرة كانت تقوم بعملية إعادة التجميع في منطقتي عثمان أحمد عثمان ووصلة الملاك على مؤخرة أي قوات إسرائيلية تتقدم على هذا الطريق في اتجاه ترعة الإسماعيلية . وعلاوة على ذلك، اكتشف العدو أن أقوى دفاع مضاد للدبابات على طول الترعة، كان مركزا عند الكوبري العلوي . وعلى الرغم من أن الهجوم الرئيسي كان على محورين، فإن شارون قام بدفع مفارز قوية على جميع الطرق على طول المواجهة ما بين قناة السويس شرقا والكوبري العلوي غربا (حوالي ١٠ كيلو مترات) .

www.hativa14.org.il